

Het kunstwerk “Licht dat door de duisternis heen breekt” in de DGA

Het is januari 2022 en ik lees *Doopsgezind.nu* op mijn laptop: ‘De Hutgemeente in Emmen had in haar doopsgezinde kerkgebouw een kunstwerk hangen: een muurkandelaar. Dit kunstwerk is met de opheffing van de Hutgemeenschap beschikbaar voor belangstellende doopsgezinde gemeenten. Op de foto is de muurkandelaar, die vanaf 1965 de kerk heeft gesierd, afgebeeld.

De kunstenaar en de opgeheven gemeente zouden het een mooi idee vinden wanneer de kandelaar een nieuwe bestemming krijgt in een kerkelijke ruimte.’

Ik las verder dat het kunstwerk in de jaren 70 is gemaakt door Simone Haak en als idee en gedachte achter het ontwerp heeft: “Licht dat door de duisternis heen breekt”

Hoe pastoraal kan een kunstwerk met zo’n titel zijn, dacht ik. Maar ook de ‘om elkaar heengeslagen armen’ die ik erin zag, raakten me. Is dat niet hoe we Gemeente willen zijn: er *zijn* voor elkaar en hen die ons omringen, dichtbij en verder weg? Warm, liefdevol en beschermend, maar ook: elkaar versterkend!

Bovendien: de gedachte dit kunstwerk te kunnen behouden voor de toekomst en daarmee de Hutgemeente in Emmen, ook na opheffing, blijvend te gedenken, vond ik een mooi idee en ik schreef de kerkenraad en geestelijk werkers dat het me een goed idee leek om het kunstwerk een plek in onze Vermaning te geven. Na enig beraad stemde de kerkenraad ermee in en we gaven aan dat we belangstelling hadden.

We waren alleen niet de enigen, ook de Doopsgezinde Gemeente Giethoorn, bij monde van Gerke van Hiele, had belangstelling. Tja, wat was wijsheid? Gerke reageerde hierop met de woorden: ‘Er is maar één Doopsgezinde Gemeente met een blad als Levenslicht. Het zij hen in Aalsmeer van harte gegund. Hartelijke groet uit Giethoorn, Gerke van Hiele.

Na deze hartelijke toezegging kon de overdracht in gang worden gezet.

De kunstenaar haalde het kunstwerk zelf op in Emmen, waar broeder Siebolt Beetsma, die het proces van overdracht tot aan vandaag zorgvuldig heeft begeleid, haar ontving.

Op 15 maart kwam de kunstenaar, Simone Haak, samen met haar vrouw en collega Joke Doedens de muurkandelaar brengen.

We ontvingen hen in klein comité.

We begrepen dat Simone en Joke sinds 1986 leidinggeven aan Galerie Terra Delft met een veelzijdig aanbod in hedendaagse keramiek.

Zelf was ik het meest benieuwd naar de achtergrond van het kunstwerk: “Licht dat door de duisternis heen breekt”

Simone vertelde dat de kandelaar geïnspireerd is door haar vaders Godsbeeld. Ze was 14 jaar en ze had tijdens een wandeling aan haar vader gevraagd: ‘Je gaat wel naar de kerk, maar geloof je nu eigenlijk?’ Daar had hij over na moeten denken en tenslotte geantwoord: ‘God, dat is de natuur, in die kracht geloof ik’. Dit leidde tot een organisch werk, met bladen die over elkaar heen vallen en waaruit licht óp-licht. Haar vader en moeder waren altijd betrokken geweest bij de Doopsgezinde Gemeente Emmen en ze was blij dat haar werk toch weer in een kerk kwam te hangen.

Jan Walch bleek bereid om de kandelaar te bevestigen, geen sinecure, want hij weegt 12 kg en is 50 x 40 cm. Maar hij hangt en stevig ook. Bedankt Jan, dat je, juist in deze week, dit hebt willen doen. Bovendien heeft Jan, met instemming van Simone, vanwege de veiligheid de kandelaar elektrisch gemaakt.

Waar hij uiteindelijk is komen te hangen, daarbij zijn we niet over één nacht ijs gegaan. In de kerkzaal, zoals in Emmen, zou vanwege de Amsterdamse Stijl van onze Vermaning niet gepast zijn, maar in de hal zou het heel goed kunnen.

Het is wikkelen en wegen geweest, dat kan ik u vertellen, want net als met de keuze voor de stoelen waren er veel argumenten voor, maar net zoveel tegen.

We hebben uiteindelijk gekozen voor de plaats van de spiegel. Geen lichtvaardig besluit, want bij binnenkomst is en blijft het fijn om er even een blik in de spiegel te werpen. We hopen met de nieuwe plek van de spiegel een goed alternatief te hebben geboden.

Heel jammer is dat de kunstenares vandaag niet zelf aanwezig kan zijn. We konden geen geschikte datum vinden waarop het haar uitkwam, maar ze is er helemaal content mee dat we het vandaag op deze wijze doen en we sturen haar in ieder geval een foto. Zo ook naar Kalle Brüsewitz met een klein verslagje voor Doopsgezinden.nu. We begrepen dat ook Marco Blokhuis en Hanna Melse van het Catharijneconvent betrokken zijn geweest bij het proces. Zij zijn er zeer mee ingenomen dat Doopsgezind erfgoed én bewaard blijft én is doorgegeven. Gemeenteleden uit Emmen zijn jammer genoeg verhinderd vanwege Sinterklaasvieringen in huiselijke kring.

Broeder Siebolt Beetsma bevestigde tenslotte dat de zusters en broeders uit Emmen verheugd zijn, evenals de maakster, dat de kandelaar weer een plaats heeft gekregen in een kerkelijke ruimte. Lied 598 'Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur' sluit mooi aan bij de naam van de kandelaar. We zingen het, tweemaal.

Aalsmeer, 4 december 2022

Ellen van Houten-Oranje

ouderenpastor Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer